

NOTA VAN UITGANGSPUNTEN BEGROTING 2012

In deze nota worden de kaders aangegeven waarbinnen de programmabegroting 2012, de productenramingen 2012, de meerjarenbegroting 2013-2014-2015 en het meerjareninvesteringsplan dienen te worden opgesteld.

1.1	PERSONEELSLASTEN	
1.1.1	<p>Voor de berekening van de personeelslasten voor de begroting 2012 vormt de toegestane formatie naar de toestand 1 januari 2011 de basis.</p> <p>De aanwezige formatie wordt op basis van het werkelijk salaris (salarispositie per 01-01-2011 vermeerderd met periodieke verhogingen en uitlopen in 2011 en 2012) in de begroting 2012 geraamd.</p> <p>Vacatures worden geraamd op basis van het maximum salaris van de functieschaal.</p> <p>Voor zover besloten is dat vacatures niet worden ingevuld dan wel bevroren zijn in afwachting van besluitvorming over het al dan niet invullen, worden de betreffende functies uit de afdelingen gehaald en afzonderlijk zichtbaar gemaakt. In de begroting wordt aangegeven wat hiervan de besparing op personeelslasten is en wat hiervan de besparing voor de exploitatiebegroting is.</p> <p>De personeelslasten van aanwezige niet tot de formatie behorende medewerkers worden afzonderlijk zichtbaar gemaakt. In de begroting wordt aangegeven wat hiervan de lasten zijn en hoe deze in de begroting gedekt zijn.</p> <p>Voor zover de begroting tijdelijke personeelslasten bevat en vaststaat dat deze per een bepaalde datum eindigen, worden deze lasten als incidenteel beschouwd en kunnen zij met incidentele middelen gedekt worden.</p> <p>De huidige CAO heeft een looptijd tot 1 juni 2011. Voorshands wordt niet uitgegaan van een loonstijging per die datum of in 2012.</p>	0,00%
1.1.2	Ook voor de jaren na 2012 wordt geen rekening gehouden met salarisverhogingen	
1.1.3	In de CAO is geregeld dat voor ambtenaren van 62 tot 65 jaar door de werkgever een premiekorting wordt toegepast en dat college en ambtenaar in overleg de besteding daarvan bepalen. De premiekorting dient daartoe binnen de begroting gereserveerd te worden.	

1.2	RENTEPERCENTAGES	
1.2.1	<p>Rente ter berekening van kapitaallasten op lopende investeringen, vervangingsinvesteringen, nieuwe investeringen en als bijschrijving van rente op de boekwaarden van gronden (2011: 4,5%)</p> <p>De gemiddelde rente komt tot uitdrukking in de renteomslagberekening. Deze berekening gaf voor de begroting 2011 een percentage van ruim 4%. Vanuit het voorzichtigheidsprincipe wordt voorgesteld het voor 2011 gehanteerde percentage met 0,25% te verlagen tot 4,25%.</p> <p>Het verschil tussen dit percentage en het resultaat van de rente-omslag berekening wordt als stelpost te veel of te weinig verdeelde rente op product 11424 geraamd.</p>	4,25%
1.2.2	In het nadeel dat ontstaat op de exploitatiebegroting door het vanaf het begrotingsjaar 2008 toerekenen van minder rente aan de grondexploitatie draagt de grondexploitatie conform eerder gedaan voorstel vanaf 2012 niet meer bij. (in 2008 € 500.000, in 2009 € 375.000, in 2010 €250.000, in 2011 € 125.000).	
1.2.3	Bespaarde rente door het niet hoeven aantrekken van externe financiering door het	

	bezit van reserves en voorzieningen (2011: 4,25%)	4,25%
1.2.4	De bespaarde rente wordt evenals in 2011 geheel ten gunste van de exploitatiebegroting gebracht.	
1.2.5	<p>Rente die wordt toegevoegd aan reserves wordt conform de nota en reserves 2011-2014 als volgt vastgesteld:</p> <p>Aan de volgende reserves wordt de rente toegevoegd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De Algemene Reserve voor 3,0% - De Reserve Revitalisering Haven I tot en met VI voor 3,0% - De Reserve Parkmanagement voor het niet geblokkeerde deel 3,0% - Alle voor dekking van kapitaallasten op investeringen geblokkeerde reserves voor 4,25% - De Reserve effecten BCF voor 5,0% <p>Aan voorzieningen wordt geen rente toegevoegd.</p>	div. %
1.2.6	Rente financieringspositie over de eerste € 10 miljoen (2011: 2,5%)	2,50%
1.2.7	Rente financieringspositie over het meerdere boven € 10 miljoen (2011: 4,15%)	4,15%

1.3	AANTALLEN INWONERS / WOONRUIMTEN per 1 januari		
	inwoners	woonruimten	
2000	45.333	18.027	
2001	45.278	18.025	
2002	45.453	18.197	
2003	45.584	18.179	
2004	45.597	18.336	
2005	45.708	18.647	
2006	45.762	18.623	
2007	45.667	18.735	
2008	45.641	19.009	
2009	45.748	19.186	
2010 raming	45.880	19.335	
2011 raming	46.150	19.450	
2012 raming	46.250	19.550	
<p>Opmerkingen:</p> <p>In voorkomende gevallen wordt bij de raming van baten en lasten rekening gehouden met de hiervoor vermelde aantallen per 1 januari 2012 en de mutaties van 2011 naar 2012.</p> <p>Voor de berekening van ramingen wegens OZB opbrengsten wordt gebruik gemaakt van de meest recente gegevens die op het moment van samenstellen van de begroting beschikbaar zijn. De Algemene Uitkering uit het gemeentefonds wordt opgenomen voor het bedrag volgens de berekeningen van de mei-circulaire.</p>			

1.4	ONVOORZIENE UITGAVEN	
	Op de begrotingspost onvoorziene lasten (11425) komt de begrotingsruimte naar voren. De post onvoorziene bevat bij aanvang van het begrotingsjaar tenminste de ruimte die noodzakelijk wordt geacht om bij de begroting niet	

	<p>voorzien te kunnen dekken. Dit deel van de post onvoorzien wordt aangemerkt als de verplichte post onvoorzien. De verplichte post onvoorzien wordt geraamd op € 100.000 evenals in 2010 en 2011:</p> <p>De post onvoorzien heeft de functie te voorzien in de benodigde dekkingsmiddelen indien sprake is van dringende uitgaven die:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. onvoorzienbaar 2. onvermijdelijk en 3. onuitstelbaar zijn. <p>Daarnaast kan een beroep worden gedaan op de post onvoorzien indien sprake is van:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Het is overduidelijk dat zowel politiek als maatschappelijk uitstel onaanvaardbaar is. 5. Besluiten van Rijk, Provincie en gemeenschappelijke regelingen leiden tot verplichtingen die geen uitstel dulden. 	€ 100.000
	<p>De onder 1. tot en met 5. genoemde criteria worden de vijf O's genoemd</p> <p>Aanwending van de post onvoorzien vereist een raadsbesluit. Mee- en tegenvallers worden naar gelang hun karakter toegevoegd dan wel onttrokken aan de post onvoorzien dan wel aan de begrotingsruimte. Een begrotingswijziging, waarin dekking wordt aangegeven, wordt de raad daartoe voorgelegd. De post onvoorzien kan nimmer een negatieve stand bereiken.</p>	

1.5	BESLUITEN MET FINANCIËLE CONSEQUENTIES	
1.5.1	<p>Vanaf vermelde datum worden begrotingswijzigingen, welke consequenties hebben voor het jaar 2012 en verder, als stelpost in de begroting, meegenomen.</p> <p>Opmerkingen: Dit impliceert, dat begrotingswijzigingen tot en met de raadsvergadering van januari 2011 functioneel in de begroting verwerkt worden. Daarna worden alle mutaties op functie 922 verwerkt. Dit laatste geldt ook voor investeringen die op enig investeringsprogramma van een door de raad vastgestelde begroting behoren en waarvoor door de raad nog geen kredieten beschikbaar zijn gesteld.</p>	Februari 2012

1.6	NIEUW BELEID / INSTANDHOUDING BESTAAND BELEID	
1.6.1	<p>In de kadernota voor de begroting 2012 spreekt de raad zich uit over de kaders waarmee het college rekening dient te houden bij de samenstelling van de begroting.</p> <p>Indien het college andere maatregelen dan waartoe in de kadernota is besloten, in de begroting wenst op te nemen, dan worden deze ten behoeve van de begrotingsvaststelling separaat aan de raad voorgelegd en nog niet verwerkt in de begroting.</p>	

1.7	MEERJARENBEGROTING	
1.7.1	<p>De meerjarenbegroting wordt op productniveau (functioneel) samengesteld. Daarnaast zal bij de begroting een overzicht worden gevoegd dat weergeeft op welke wijze de begrotingsresultaten van de onderscheidene jaren, op basis van de in de voorafgaande begroting weergegeven positie en het bij de kadernota gepresenteerde beeld, tot stand zijn gekomen.</p>	

1.8	MEERJARENINVESTERINGSPLAN	
1.8.1	<p>Het meerjaren-investeringsplan bevat alle vervangingsinvesteringen welke zich aandienen in de periode 2012 tot en met 2015. In de begroting wordt de jaarschijf 2012 van dit overzicht opgenomen.</p> <p>De vervangingsinvesteringen welke voorzien zijn voor 2012, worden geacht door de raad te zijn geaccordeerd middels vaststelling van de begroting 2012. In die zin geldt vaststelling van de begroting als formele kredietvoting voor het doen van de in dat begrotingsjaar voorziene vervangingsinvesteringen. De lasten die verband houden met de vervangingsinvesteringen zijn verwerkt in de begroting.</p>	
1.8.2	<p>Daarnaast bevat het meerjareninvesteringsplan alle nieuwe investeringen (investeringen niet zijnde vervangingsinvesteringen) welke zich aandienen in de periode 2012 tot en met 2015.</p> <p>Is een nieuwe investering voor het jaar 2012 naar de mening van het college voldoende voorgecalculeerd, dan geldt vaststelling van de begroting door de raad als formele kredietvoting.</p> <p>Is de investering onvoldoende voorgecalculeerd en/of is de investering van zodanige aard dat de kaderstellende* rol van de raad in het geding is, dan dient niet de begroting als kredietvoting, maar dan dient de raad op afzonderlijk voorstel van het college een krediet te voteren.</p> <p>Het onderscheid waaruit enerzijds blijkt voor welke investeringen bij de begroting een krediet wordt gevoteerd en anderzijds later separate voorstellen zullen worden voorgelegd, dient duidelijk in de begroting c.q. het meerjaren-investeringsplan voor de raad zichtbaar gemaakt te worden.</p>	
	<p>Opmerkingen:</p> <p>* Met kaderstellende rol wordt o.a. bedoeld dat de investering leidt tot ingrijpende planologische maatregelen, grote maatschappelijke impact heeft of onderdeel uitmaakt van een groter geheel. Indien deze aspecten aan de orde zijn, dan is daardoor een integrale afweging door de raad noodzakelijk. Het is belangrijk dat de raad zijn budgetrecht in de meest brede zin ten volle kan benutten.</p> <p>Voor het ramen van investeringen gelden de regels zoals vastgelegd in het gemeentelijk waarderings- en afschrijvingsbeleid.</p>	

1.9	TARIEFAANPASSINGEN	
1.9.1	<p>Alle gemeentelijke tarieven (zowel privaatrechtelijke als publiekrechtelijke) worden met het geraamde inflatiepercentage verhoogd. (Zie verder hetgeen onder "opmerkingen" terzake kostendeekkende tarieven is gesteld). Aanpassing van tarieven met het inflatiepercentage wordt in de begroting op de functionele posten verwerkt. Het inflatiepercentage bedraagt voor 2012 t.o.v. 2011 + 1,5%</p> <p>Aanpassing van tarieven met het inflatiepercentage mag niet leiden tot overdekking, anders dan door compensabele B.T.W..</p>	1,5%
1.9.2	<p>Bij de bepaling van de tarieven dient rekening te worden gehouden met de in de meest recente meerjarenramingen verwerkte tariefaanpassingen en met eerdere besluitvorming, waaronder de kadernota en met afspraken die contractueel zijn vastgelegd. Aanpassingen als gevolg hiervan worden in de begroting op de functionele posten verwerkt.</p>	
1.9.3	<p>Alle voorstellen tot tariefaanpassing dienen ten behoeve van de raad te zijn voorzien van een deugdelijke kosten-baten-analyse.</p>	

[illegible]

1.12	TOEGESTAAN BUDGET	
1.12.1	<p>Het budget 2012 mag het budget 2011 niet overschrijden, anders dan n.a.v. besluitvorming bij de kadernota.</p> <p>Opmerking: Verschuivingen van budgetten binnen een product /kostenplaats zijn toegestaan mits de economische categorie niet wijzigt. Subsidies zijn verbonden met bepaalde instellingen en kapitaallasten met bepaalde investeringen. Hiermee mag niet worden geschoven. Voorts is een verschuiving alleen toegestaan als de doelstelling van het product gehandhaafd blijft.</p>	
1.11.3	Indien als gevolg van Rijksbeleid er extra middelen aan gemeenten worden toegekend die specifiek besteed moeten worden aan bepaalde taken, dan worden deze extra middelen ook uitsluitend daarvoor bestemd. Dit geldt voor doeluitkeringen en specifieke uitkeringen. Dit geldt niet voor in de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds begrepen extra middelen die op geoormerkte wijze worden toegekend. Inzet van deze middelen voor de taken waarvoor ze geoormerkt zijn, wordt afgewogen bij de kaderstelling voor de begroting.	
1.13	KWANTITATIEVE INFORMATIE	
1.13.1	Met betrekking tot ieder programma / hoofdstuk / paragraaf / activiteit dient voor college en raad relevante (stuur) informatie te worden vermeld. Deze informatie dient een antwoord te geven op de vraag wat we ermee willen bereiken en wat we als gemeente gaan doen om dit te bereiken. In de vorm van prestatie-indicatoren wordt een en ander zo concreet en meetbaar mogelijk weergegeven.	
1.13.2	De verstrekte financiële informatie behorend bij de vraag "wat het programma mag kosten" dient te worden afgezet tegen die van de begroting 2011 en de jaarrekening 2010.	
1.14	AANPASSING BEGROTING OP TUSSENTIJDSE BEGROTINGSRESULTATEN	
1.14.1	Voor zover de begroting tussentijds bijstelling behoeft en deze bijstelling niet budgettair neutraal verloopt, worden resultaten gedurende het begrotingsjaar geparkeerd op functie 922 van de begroting als begrotingsruimte, hetzij positief, hetzij negatief. Voor een eventueel na laatste begrotingswijziging optredend negatief begrotingsresultaat wordt dekking aangegeven. Als dekkingsmiddel dient in principe de Algemene Reserve. Aan een eventueel na laatste begrotingswijziging optredend positief resultaat wordt, in afwachting van het resultaat van de jaarrekening, geen bestemming gegeven.	
1.15	DEKKING BEGROTINGSTEKORT EN RESULTAATBESTEMMING JAARREKENING	
1.15.1	Voor een begrotingstekort worden dekkingsmiddelen op de begroting gebracht ten laste van de algemene reserve.	
1.15.2	<p>Indien de jaarrekening van het betreffende jaar een positief resultaat geeft, wordt dit resultaat in eerste instantie aangewend voor de aanvulling van de algemene reserve met de daaraan onttrokken middelen voor de overheveling van budgetten naar het volgend begrotingsjaar.</p> <p>In tweede instantie wordt het resultaat aangewend voor de aanvulling van de algemene reserve met de daaraan onttrokken middelen voor het sluitend maken van de begroting.</p> <p>In derde instantie wordt het resultaat aangewend voor de aanvulling van de algemene reserve tot het minimumniveau, indien de stand van de Algemene</p>	

	<p>Reserve zich onder het berekende minimum bevindt.</p> <p>Voor zover er dan nog een resultaat resteert en dit resultaat tot stand is gekomen door de uitkering van de zogenaamde behoedzaamheidsreserve uit het gemeentefonds, wordt het resultaat ter grootte van maximaal de uitkering uit de behoedzaamheidsreserve voor 50% toegevoegd aan de reserve majeure projecten en voor 50% aan het fonds sociale woningbouw.</p> <p>Indien daarna nog een resultaat te bestemmen is, doet het college hiervoor een voorstel aan de raad.</p> <p>Overigens zullen wij bij de bestemming van een jaarrekeningresultaat steeds voor ogen houden dat de reserve Majeure Projecten waar mogelijk geprioriteerd gevoed wordt vanuit incidentele meevallers, incidentele onderuitputtingen, door overheveling vanuit andere vermogensbestanddelen en uit rekeningresultaten.</p>	
1.16	COALITIEAKKOORD, KADERNOTA 2010 EN BEGROTING 2011 (1.16)	
1.16.1	het financieel perspectief van de gemeente Waalwijk is slechts sluitend als tot forse ombuigingen en ook tot tariefverhogingen wordt gekomen. In de technische begroting die leidt tot het financieel beeld dat in de kadernota 2011 gepresenteerd zal worden, worden de ombuigingen en taakstellingen verwerkt die begrepen zijn in de bij de begroting 2011 behorende meerjarenramingen. De mutaties zijn weergegeven op de bladzijden 122 tot en met 125 van de programmabegroting 2011 en maken deel uit van de meerjarenbegroting die op de bladzijden 79 tot en met 81 van de programmabegroting 2011 is opgenomen.	
1.17	TIJDSHEMA (kan nog wijzigen)	
1.17.1	De kadernota 2011 zal door het college worden geaccordeerd ter aanbieding aan de raad op	17 mei 2011
	De programmabegroting 2012 zal door het college worden geaccordeerd ter aanbieding aan de raad op	20 september 2011
1.17.2	Het kaderstellend debat vindt plaats op:	30 juni 2011
	De begrotingsvergadering vindt plaats op:	10 november 2011